

Children's University
Gandhinagar

Sanskrit

Faculty of Arts

Master of Arts

Syllabus for

Sanskrit (CBCS Programme)

Semester – 1

Effective from June 2020

Semester-1

Subject Group Name: Core Course

Subject Code	Subject Name	Evaluation Components				Total
		EXTERNAL		INTERNAL		
		PASSING MARKS	OUT OF MARKS	PASSING MARKS	OUT OF MARKS	
MASKC-101	Prachin Garbhvidya – 1	20	50	20	50	40/100
MASKC-102	Samskaravidhanam – 1	20	50	20	50	40/100
MASKC-103	Sanskrit Gadya Sahityam (Shivraj Vijay)	20	50	20	50	40/100
		60	150	60	300	120/300

Subject Group Name: Elective Course (Any One)

Subject Code	Subject Name	Evaluation Components				Total
		EXTERNAL		INTERNAL		
		PASSING MARKS	OUT OF MARKS	PASSING MARKS	OUT OF MARKS	
<u>MASKE-111</u>	<u>Gitayam</u> <u>Jivandarshanam</u>	20	50	20	50	40/100
	Total	20	50	20	50	40/100

Subject Group Name: Foundation Course (Any One)

Subject Code	Subject Name	Evaluation Components				Total
		EXTERNAL		INTERNAL		
		PASSING MARKS	OUT OF MARKS	PASSING MARKS	OUT OF MARKS	
MASKF-121	<u>Sanskrit</u> <u>Bhashavbodhanam-1</u>	20	50	20	50	40/100

CORE-101

Course : M.A.

Code: MASKC-101

Paper Name: પ્રાચીન ગર્ભવિદ્યા - ૧

Course Objectives	To know about Sanskrit Forms of literature like Prose , kavyam and katha One paper each in all semester regarding Ayurved like Ashtang hruday (Sharir prakaran), charak samhita and Kashyap Samhita. Students will know about vaidik Literature and Garbhopanishad.
Course Outcomes	Students get to know the knowledge base of Ayurveda, Sanskrit literature.

Type	Paper Code	Paper Name	Units	
CORE	MASKC101	પ્રાચીન ગર્ભવિદ્યા - ૧	૧.	વૈદિક સાહિત્યનો પરિચય
			૨.	અથર્વવેદનો પરિચય
			૩.	ગર્ભબૃહદાણ સૂક્ત - અધ્યયન
			૪.	ગર્ભસંસ્કાર અને જન્મજન્માંતરના સંસ્કાર

સંદર્ભગ્રન્થ: -

- ૧) વૈદિક સાહિત્ય કા ઇતિહાસ – વેદાચાર્ય ડૉ. રઘુવીર વેદાલંકાર – ચૌખમ્બા ઓરિયન્ટાલિયા
- ૨) અથર્વવેદ પરિશિષ્ટ – સંપાદક : જોર્જ મેલવીલ બોલિંગ , હિન્દી ટિકા – રામકુમાર સહાય – ચૌખમ્બા ઓરિયન્ટાલિયા
- ૩) અથર્વવેદ – ડૉ. ગંગા સહાય શર્મા, સંસ્કૃત સાહિત્ય પ્રકાશન, નई દિલ્લી
- ૪) ભગવદ્ગીતા સાધક સંજીવની – સ્વામી રામસુખદાસ – ગીતા પ્રેસ ગોરખપુર
- ૫) અધિજનનશાસ્ત્ર – પ્રકાશક: પુનરુત્થાન સેવા ટ્રસ્ટ

CORE-102
Course: M.A.

Code: MASKC102

Paper Name: સંસ્કાર વિધાનમ્- ૧

Course objectives	- Students understand the importance of Indian culture through the scientific and logical facts behind our sixteen rites.
Course outcomes	- To convey to the next generation the importance of our sacred rituals and their logical understanding.

Type	Paper Code	Paper Name	Units	
CORE	MASKC102	સંસ્કાર વિધાનમ્ -૧	1.	પ્રાચીન સંસ્કાર પ્રક્રિયા
			2.	ગૃહ્યસૂત્રોનો પરિચય અને પારસ્કર ગૃહ્યસૂત્રની સમજ
			3.	પ્રથમ ચાર સંસ્કારોનું અધ્યયન
			4.	પાંચથી આઠ સંસ્કારોનું અધ્યયન

સંદર્ભગ્રન્થ: -

- ૧) પારસ્કર ગૃહ્યસૂત્ર - વ્યાખ્યાકાર : ડૉ.જમુનાપાઠક – ચૌખમ્બા વિદ્યાભવાન
- ૨) સંસ્કાર-ચન્દ્રિકા, વ્યાખ્યાકાર- ડૉ.સત્યવ્રત સિદ્ધાન્તાલંકાર, પ્રકાશક: વિજયકૃષ્ણ લખનપાલ
- ૩) ષોડશ સંસ્કાર – પં શ્રીરામ શર્મા – પ્રકાશક : અખણ્ડ જ્યોતિ સંસ્થાન, મથુરા
- ૪) સંસ્કારપ્રકાશ, ગીતાપ્રેસ ગોરખપુર
- ૫) સંસ્કારવિધિ , ગીતાપ્રેસ ગોરખપુર

CORE-103

Course: M.A.

Code: MASKC103

Paper Name: संस्कृत-गद्यसाहित्यम् शिवराजविजयः(प्रथम विराम – प्रथम निश्वास)

Course objectives	- By reading Sanskrit prose literature, students are introduced to fearless and adventurous heroes who can create a figure of heroism in children.
Course outcomes	- The study of this book will inspire the students with the personality and heroism of Shivaji Maharaj and through this story they will get to know about our real heroes in the present day superhero visibility.

	Paper Code	Paper Name	Units	
CORE	MASKC103	संस्कृत गद्य साहित्य शिवराजविजय(प्रथम निश्वास)	१.	गद्य साहित्यनो ईतिहास
			2.	अम्बिकादत्त व्यास तथा शिवराजविजयनो परिचय
			3.	प्रथम निश्वासनुं अध्ययन
			4.	वर्तमान समयमां शिवराजविजयनी प्रासंगिकता

संदर्भग्रन्थः -

- १) शिवराजविजयः, पं. अम्बिकादत्त व्यास, व्याख्याकार रमाशंकर मिश्र, चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन
- २) संस्कृत साहित्य का इतिहास, बलदेव उपाध्याय, चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन

MASKE- 111

Course: M.A.

Code: MASKE-111

Paper Name: गीतायां जीवनदर्शनम्

Course objectives	<ul style="list-style-type: none">To make students aware of Shrimad Bhagavad Geeta's philosophical significance.To obtain life-guiding skills from the famous and renowned Shreemad Bhagavad Geeta.To convey the central Indian concept of family unity through Lord Krishna's priceless literary work.
Course outcomes	<ul style="list-style-type: none">Students receive guidance on the philosophical significance of Shrimad Bhagwat Gita.The timeless wisdom of the Shreemad Bhagavad Geeta is imparted to the next generation.Lord Krishna's priceless literature teaches students about the important Indian concept of family harmony.

	Paper Code	Paper Name	Units	
Elective	MASKE-111	Geetayam Jivan Darshanam	१	Shrimad Bhagvad Geeta Introduction
			२	Geeta Chapter 1 and 2
			३	Geeta Chapter 1 and 2
			४	Geeta Chapter 1 and 2

संदर्भग्रन्थः -

- १) श्रीमद् भगवद् गीता, चौखम्बा कृष्णदास अकादमी, वाराणसी
- २) श्रीमद् भगवद् गीता उसके मूल स्वरूप में, भक्तिवेदांत स्वामी
- ३) श्रीमद् भगवद् गीता रहस्य, बालगंगाधर तिलक, डायमण्ड बुक्स
- ४) गीता पाथेय, विनाबा भावे
- ५) व्यावहारिक सफलता एवम् गीता, बलराज शर्मा, निर्मल पब्लिशिंग हाउस, कुरुक्षेत्र
- ६) भगवद्गीता साधक संजीवनी – स्वामी रामसुखदास – गीता प्रेस गोरखपुर

MASKF-121

Course: M.A.

Code: MASKF-121

Paper Name: संस्कृत-भाषावबोधनम्- १

Course Objectives	<ul style="list-style-type: none">To acquaint students with the basic principles of Sanskrit grammar.To demolish the general wrong concept and mentality as to speak in Sanskrit is the toughest task.To establish the correct concept of Sambhashan (Spoken) Sanskrit, as it is the simplest language to acquire and anyone can speak Sanskrit, is a piece of cake.
Course Outcomes	<ul style="list-style-type: none">Students acquire the fundamental rules of spoken Sanskrit grammar.Students will be able to understand Sanskrit subjects in Sanskrit language.Students will easily acquire day to day communication in Sanskrit Language.

COURSE	Paper Code	Paper Name	Units	
Foundation	MASKF-121	संस्कृत-भाषावबोधनम्- १	१	संस्कृतभाषायाः महत्त्वम् भाषाप्रवेशः पाठः १ तः ६ पर्यंतम्
			२	भाषाप्रवेशः पाठः ७ तः १२ पर्यंतम्
			३	भाषाप्रवेशः पाठः १३ तः १८ पर्यंतम्
			४	भाषाप्रवेशः पाठः १९ तः २५ पर्यंतम्

संदर्भग्रन्थः -

- भाषाप्रवेशः, सम्पादकाः- डॉ. चाँदकिरण सलूजा, डॉ. विश्वासः, सुधीष्टकुमार मिश्रः, गिरीशचन्द्र तिवारी, एम्.वि. मोहनः संस्कृत भारती, नव देहली
- प्रथमा दीक्षा , प्रकाशन- राष्ट्रियसंस्कृत संस्थान, देहली
- अनुवाद चन्द्रिका, चक्रधर नौटियाल, मोतीलाल बनारसीदास, चौखम्बा प्रकाशन
- संस्कृत वाक्य संरचना, वसन्तकुमार भट्ट, सरस्वती पुस्तक भण्डार
- संस्कृत पंकजम्, पंकजः झा, प्रकाशकः – श्री वैद्यनाथ संस्कृत संस्थान, देवघर, झारखंड
- अनुवाद चन्द्रिका, चक्रधर नौटियाल, मोतीलाल बनारसीदास, चौखम्बा प्रकाशन
- संस्कृत वाक्य संरचना, वसन्तकुमार भट्ट, सरस्वती पुस्तक भण्डार
- संस्कृत पंकजम्, पंकजः झा, प्रकाशकः – श्री वैद्यनाथ संस्कृत संस्थान, देवघर, झारखंड
- संस्कृत स्वयं शिक्षक, श्रीपाद दामोदरः सातवालेकरः, प्रकाशकः – राज्यपाल एन्ड सन्स , देहली
- प्रमुख संस्कृतम्, प्रकाशकः – बी.ए. पी.एस. स्वामीनारायण संस्थान, बोटाद, गुजरात

Children's University
Gandhinagar

Faculty of Arts

Master of Arts

Syllabus for

Sanskrit (CBCS Programme)

Semester – 2

Effective from June 2020

SEMESTER-2

Subject Group Name: Core Course

Subject Code	Subject Name	Evaluation Components				Total
		EXTERNAL		INTERNAL		
		PASSING MARKS	OUT OF MARKS	PASSING MARKS	OUT OF MARKS	
MASKC-201	Prachin Garbhvidya – 2	20	50	20	50	40/100
MASKC-202	Samskaravidhanam – 2	20	50	20	50	40/100
MASKC-203	Katha-Sahityam (Panchtantram)	20	50	20	50	40/100
	Grand Total	60	150	60	150	120/300

Subject Group Name: Elective Course

Subject Code	Subject Name	Evaluation Components				Total
		EXTERNAL		INTERNAL		
		PASSING MARKS	OUT OF MARKS	PASSING MARKS	OUT OF MARKS	
MASKE-211	Niti Sahityam -1	20	50	20	50	40/100
	Grand Total	20	50	20	50	40/100

Subject Group Name: Foundation Course

Subject Code	Subject Name	Evaluation Components				Total
		EXTERNAL		INTERNAL		
		PASSING MARKS	OUT OF MARKS	PASSING MARKS	OUT OF MARKS	
MASKF-221	<u>Sanskrit</u> <u>Bhashavabodhanam – 2</u>	20	50	20	50	40/100
	Grand Total	20	50	20	50	40/100

CORE-201

Course: M.A.

Code: MASKC201

Paper Name: प्राचीन गर्भविद्या – २

Objective- Studying this paper will introduce students to the invaluable treasures of ancient Indian embryology.

Outcome- Students will be exposed to the glorious scientific heritage of Sanskrit literature.

Type	Paper Code	Paper Name	Units	
CORE	MASKC201	प्राचीन गर्भविद्या – २	1.	संहिता साहित्य परिचय
			2.	काश्यपसंहिता का परिचय
			3.	काश्यपसंहिता के कतिपय अंशों का अध्ययन
			4.	गर्भिणी की दिनचर्या

संदर्भग्रन्थ: -

- १) काश्यपसंहिता – नेपालराज हेमराजशर्मणा, चौखम्भा ओरियन्टालिया
- २) काश्यप संहिता का सांस्कृतिक मूल्याङ्कन, प्रो. डॉ.योगेशचन्द्र मिश्र, कृष्णदास अकादमी, वाराणसी

CORE-202

Course: M.A.

Code: MASKC202

Paper Name: संस्कार विधानम्- २

Objective of this Paper: Students perceive the importance of Indian culture through the scientific and logical facts behind our sixteen sacraments.

Outcome- To convey to the next generation the significance of our recited sacraments and their logical understanding.

Type	Paper Code	Paper Name	Units	
CORE	MASKC202	संस्कार विधानम्-२	1.	संस्कार – व्याख्या/विवेचन
			2.	संस्कारचन्द्रिका परिचय, पारस्करगृह्य सूत्र अभ्यास
			3.	नव तः द्वादश संस्कार अध्ययन
			4.	त्रयोदश तः षोडश संस्कार अध्ययन

संदर्भग्रन्थः -

- १) पारस्कर गृह्यसूत्र - व्याख्याकार : डॉ.जमुनापाठक – चौखम्बा विद्याभवान
- २) षोडश संस्कार – पं श्रीराम शर्मा – प्रकाशक : अखण्ड ज्योति संस्थान, मथुरा
- ३) संस्कारप्रकाश, गीताप्रेस गोरखपुर
- ४) संस्कारविधि , गीताप्रेस गोरखपुर
- ५) संस्कार-चन्द्रिका, व्याख्याकार-डॉ.सत्यव्रत सिद्धान्तालंकार, प्रकाशक: विजयकृष्ण लखनपाल

CORE-203

Course: M.A.

Code: MASKC203

Paper Name: कथा-साहित्यम् पंचतंत्रम् (काकोलूकीयम्)

Course Objectives	Students know and propagate the importance of Sanskrit literature in child development. The teachings of Panchatantra will give value to children and its ubiquity will gain momentum.
Course Outcomes	Students would be able to acknowledge the literary riches of their all-time great Sanskrit literature.

Type	Paper Code	Paper Name	Units	
CORE	MASKC203	कथा-साहित्यम् पंचतंत्रम्(काकोलूकीयम्)	1.	कथा साहित्य का परिचय
			2.	पंचतत्र ग्रंथ एवम् कर्ता परिचय
			3.	काकोलूकियम् (चतस्रः कथाः)
			4.	काकोलूकियम् (पञ्च कथाः)

संदर्भग्रन्थः -

- १) पञ्चतन्त्रम् – सम्पादक : प्रो.बालशास्त्री, चौखम्भा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी
- २) काकोलूकियम् – पार्श्व प्रकाशन, अहमदाबाद
- ३) संस्कृत साहित्य का इतिहास, बलदेवानन्द उपाध्याय, चौखम्भा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी
- ४) A History of Sanskrit Literature, A.Macdonell, Motilal Banarasidas Publishers, Delhi

ELECTIVE - MASKE -211

Course: M.A.

Code: MASKE -211

Paper Name: Nitisahityam -1 (नीतिसाहित्यम् – १)

Course Objectives	<ul style="list-style-type: none">To make students familiar with the fundamentals of Sanskrit literature, including prose and poetry.To understand the many different ethical principles presented in Nitisahitayam.Gaining the tools necessary to shape one's own life and make sound decisions.
Course Outcomes	<ul style="list-style-type: none">Students learn novel approaches to the study of Sanskrit literary forms in a fresh manner.The many unique ethical concepts that are outlined in Nitisahitayam are broken down for students so that they have an in-depth understanding of each one.Learning these skills equips students to take charge of their own lives and make educated choices.

Type	Paper Code	Paper Name	Units	
ELECTIVE	MASKE-211	Nitisahityam -1 (नीतिसाहित्यम् – १)	१	संस्कृत-नीतिसाहित्य का परिचय
			२	महाभारत एवम् भर्तृहरि का परिचय
			३	विदुरनीति: (अध्याय-५) अभ्यासः
			४	नीतिशतकम् (कतिपय अंशाः)

संदर्भग्रन्थः -

- १) नीतिशतकम् : संपादक : डॉ. बलवानसिंह यादव, चौखम्बा संस्कृत भवन, वाराणसी
- २) नीतिशतकम् : कृष्णमणि त्रिपाठी, प्रकाशक : चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी
- ३) भर्तृहरि : कविता का पारस पत्थर, सुधीर रंजन सिंह, राजकमल प्रकाशन
- ४) Bhartihari – neeti and vairagyashatak, K.M.Joglekar, Oriental Publishing Company,Bombay
- ५) सम्पूर्ण विदुरनीति, डॉ. प्रीतिप्रभा गोयल, पब्लिकेशन : आर.जी.ग्रुप

Foundation – MSKF-221

Course: M.A.

Code: MASKF-221

Paper Name: Sanskritbhashavbodhanam-2 (संस्कृत-भाषावबोधनम्- २)

Course Objectives	<ul style="list-style-type: none">To acquaint students with the basic principles of Sanskrit grammar.To demolish the general wrong concept and mentality as to speak in Sanskrit is the toughest task.To establish the correct concept of Sambhashan (Spoken) Sanskrit, as it is the simplest language to acquire and anyone can speak Sanskrit, is a piece of cake.
Course Outcomes	<ul style="list-style-type: none">Students acquire the fundamental rules of spoken Sanskrit grammar.Students will be able to understand Sanskrit subjects in Sanskrit language.Students will easily acquire day to day communication in Sanskrit Language.

	Paper Code	Paper Name	Units	
Foundation	MASKF-221	Sanskritbhashavbodhanam-2 (संस्कृत-भाषावबोधनम्- २)	१	भाषाप्रवेशः पाठः -२६ तः ३१ पर्यंतम्
			2.	भाषाप्रवेशः पाठः -३२ तः ३७ पर्यंतम्
			3.	भाषाप्रवेशः पाठः -३८ तः ४३ पर्यंतम्
			4.	भाषाप्रवेशः पाठः -४४ तः ५० पर्यंतम्

संदर्भग्रन्थः -

- भाषाप्रवेशः, सम्पादकाः- डॉ. चाँदकिरण सलूजा, डॉ. विश्वासः, सुधीष्टकुमार मिश्रः, गिरीशचन्द्र तिवारी, एम्. वि. मोहनः संस्कृत भारती, नव देहली
- प्रथमा दीक्षा, प्रकाशन- राष्ट्रियसंस्कृत संस्थान देहली
- अनुवाद चन्द्रिका, चक्रधर नौटियाल, मोतीलाल बनारसीदास, चौखम्बा प्रकाशन
- संस्कृत वाक्य संरचना, वसन्तकुमार भट्ट, सरस्वती पुस्तक भण्डार
- संस्कृत पंकजम्, पंकजः झा, प्रकाशकः – श्री वैद्यनाथ संस्कृत संस्थान, देवघर, झारखंड
- संस्कृत स्वयं शिक्षक, श्रीपाद दामोदरः साटवालेकरः, प्रकाशकः – राज्यपाल एन्ड सन्स, देहली
- प्रमुख संस्कृतम्, प्रकाशकः – बी.ए. पी.एस. स्वामीनारायण संस्थान, बोटाद, गुजरात

Children's University
Gandhinagar

Faculty of Arts

Master of Arts

Syllabus for

Sanskrit (CBCS Programme)

Semester – 3

Effective from June 2020

SEMESTER-3

Subject Code	Subject Name	Evaluation Components				Total
		EXTERNAL		INTERNAL		
		PASSING MARKS	OUT OF MARKS	PASSING MARKS	OUT OF MARKS	
MASK C-301	Garbh Vikas-1(Ashtanghridayam-Sharirsthanam)	20	50	20	50	40/100
MASK C-302	Sutra Sahityam	20	50	20	50	40/100
MASK C-303	Upanishad-Sahityam	20	50	20	50	40/100
	Grand Total	60	150	60	150	120/300

Subject Group Name: Elective Course (Any One)

Subject Code	Subject Name	Evaluation Components				Total
		EXTERNAL		INTERNAL		
		PASSING MARKS	OUT OF MARKS	PASSING MARKS	OUT OF MARKS	
MASKE-311	Ramayan – Balkand	20	50	20	50	40/100
MASKE-311	<u>Niti Sahityam – 2</u>	20	50	20	50	40/100
	Total	20	50	20	50	40/100

Subject Group Name: Foundation Course (Any One)

Subject Code	Subject Name	Evaluation Components				Total
		EXTERNAL		INTERNAL		
		PASSING MARKS	OUT OF MARKS	PASSING MARKS	OUT OF MARKS	
MASKF-321	<u>Stotra Sahityam</u>	20	50	20	50	40/100
MASKF-321	Anuvansh Shastram	20	50	20	50	40/100
	Grand Total	20	50	20	50	40/100

CORE-301

Course: M.A.

Code: MASKC301

Paper Name: Garbh Vikas-1(Ashtanghridayam-Sharirsthanam)

Course Objectives	To know about Ayurved Text book Students learn about -Ashtang Hriday and its counseling part Garbh samskar learning - Introduction and Monthwise planning To know about good health
Course Outcomes	Students will know about Garbhsamskar and 16 Samskar Dincharya and Riticharya

Type	Paper Code	Paper Name	Units	
CORE	MASKC301	Garbh Vikas-1(Ashtanghridayam-Sharirsthanam)	1.	अष्टांग हृदय-परिचय एवं स्वरूप
			2.	प्रथम अध्याय - शरीरस्थानम् नियतांश
			3.	अध्याय-३ शरीरस्थानम्- नियतांश
			4.	अध्याय-१ उत्तर-स्थानम्- नियतांश

संदर्भग्रन्थः

- १) अष्टांग-हृदयम् – अनुवादक : विजयशंकर मुनशी, प्रकाशक : सस्तु साहित्य कार्यालय
- २) अष्टांग-हृदयम् – डॉ. ब्रह्मानंद त्रिपाठी, चौखम्बा संस्कृत प्रतिष्ठान
- ३) अष्टांग-हृदयम् – प्रो. के.आर.श्रीनाथ मूर्ति, चौखम्बा क्रिश्नदास एकेडेमि, वाराणसी
- ४) अजन्मा शिशु की अन्तर्यात्रा, प्रकाशक : चिल्ड्रन्स युनिवर्सिटी, गांधीनगर
- ५) गर्भध्यान-गर्भसंवाद , प्रकाशक : चिल्ड्रन्स युनिवर्सिटी, गांधीनगर

CORE-302

Course: M.A.

Code: MASKC302

Paper Name: Sutra Sahityam

Course Objectives	To develop the understanding of sutra-Literature among students and to acquaint them with various aspects of Sanskrit literature.
Course Outcomes	The students will be aware of the Dharmasutra of Sanskrit literature. Ancient lessons of life will be learned.

Type	Paper Code	Paper Name	Units	
CORE	MASKC302	Sutra sahyam (गौतम धर्मसूत्र)	1.	स्मृति-साहित्य परिचय
			2.	गौतम धर्मसूत्र परिचय
			3.	अध्याय-३,४ (नियतांश)
			4.	अध्याय-५ (नियतांश)

संदर्भग्रन्थः

- १) गौतम धर्म सूत्राणि – मिताक्षरवृत्ति – डॉ. उमेशचन्द्र पाण्डेय, प्रकाशक : चौखम्भा संस्कृत संस्थान, वाराणसी
- २) गौतम धर्म सूत्राणि – प्रमोदवर्धन कौण्डिन्यायनः, प्रकाशक : चौखम्भा संस्कृत संस्थान, वाराणसी
- ३) गौतम धर्मसूत्रम्- डॉ. नरेन्द्र कुमार, वेदऋषि ट्रस्ट, नई देहली

CORE- MASKC-303

Course: M.A.

Code: MASKC-303

Paper Name: Upanishad Sahityam

Course Objectives	<ul style="list-style-type: none">Students know about Major and Minor UpanishadasTo develop understanding of Upanishad-literature among students and to acquaint them with various aspects of philosophy of Sanskrit literature.
Course Outcomes	<ul style="list-style-type: none">Students acquire a deeper understanding of Upanishad-literature.Acquainted with various aspects of philosophy of Sanskrit literature.

Type	Paper Code	Paper Name	Units	
CORE	MASKC-303	Upanishad Sahityam -नादबिन्दु उपनिषद् -गर्भोपनिषद्	1.	उपनिषद् शब्दार्थ एवम् संख्या तथा मुख्य उपनिषद् परिचय
			2.	उपनिषद् विषय-वस्तु विवेचन
			3.	नादबिन्दु उपनिषद्-परिचय,विवेचन
			4.	गर्भोपनिषद् – परिचय,विवेचन

➤ संदर्भग्रन्थः -

- उपनिषत् सञ्चयनम् – आचार्य केशवलाल वी., चौखम्भा संस्कृत प्रतिष्ठान – दिल्ली
- नादबिन्दु उपनिषद् – डॉ. पंकज माला शर्मा, संजय प्रकाशन
- Thirty minor Upanishadas – Madhu Khanna, Tantra Foundation
- Nadabindu and Dhyana-bindu Upanishads: Meditations on the Inner Sound: 5 (Yoga Upanishad), Swami Satydharm Saraswati,
- ध्यान बिन्दु उपनिषद् प्रश्न संग्रह, Kindle Edition, योगक्रान्ति परिवार, पंकज जैन
- ईशादि नौ उपनिषद्, प्रकाशन: गीताप्रेस गोरखपुर

Elective- MASKE-311

Course: M.A.

Code: MASKE-311

Paper Name: Niti Sahityam – 2 (नीतिसाहित्यम्-२)

Course Objectives	Students should know the ethical literature of Sanskrit literature
Course Outcomes	An important part of the detailed phases of our Sanskrit literature is that the student should know the Niti literature which expounds moral themes.

Type	Paper Code	Paper Name	Units	
Elective	MASKE-311	Niti Sahityam – 2 (नीतिसाहित्यम्-२)	1.	चाणक्यनीति परिचय
			2.	अध्याय १ तः ६
			3.	अध्याय ७ तः १२
			4.	अध्याय १३ तः १८

➤ संदर्भग्रन्थः -

- चाणक्य नीति- संपादक – ओमप्रकाश शर्मा, वाणी प्रकाशन
- चाणक्य नीति- संपादक – मुकुल गोयल, रोजगार प्रकाशन, मथुरा
- चाणक्य नीति- संपादक – श्रीकांत प्रसून, वी.एन्ड एस. प्रकाशन
- नीतिशास्त्र प्रवेश, J.S. Mackenzie, अनुवाद : डॉ. बी.जी.देसाई, युनिवर्सिटी ग्रन्थ निर्माण बोर्ड

Foundation - 321

Course: M.A.

Code: MASKF-321

Paper Name: Stotra Sahityam (स्तोत्र-साहित्यम्)

Course Objectives	To fortify students with the riches of varied stotras To raise awareness of the singing abilities and Chhand (Metres) of Sanskrit stotra sahitya Making students aware of the uses of stotra sahitya as Garbh Samvad
Course Outcomes	Students become acquainted with the numerous sorts of Sanskrit Stotras. Students study the different singing patterns and metres of Sanskrit Stotras. Through the application of Sanskrit stotras, students learn how to perform the Garbh Samvad.

Type	Paper Code	Paper Name	Units	
Foundation	MASKF-321	Stotra Sahityam (स्तोत्र-साहित्यम्)	1.	स्तोत्र साहित्य का परिचय एवम् श्री अन्नपूर्णा स्तोत्रम्
			2.	श्री संतान-गोपाल स्तोत्र(नियतांश)
			3.	श्री गोविन्द दामोदर स्तोत्रम्
			4.	मधुराष्टकम्

➤ संदर्भग्रन्थः -

- श्री अन्नपूर्णा स्तोत्रम् – खेमराज कृष्णदास प्रकाशन, मुम्बई
- संतानगोपाल स्तोत्रम् – गीताप्रेस, गोरखपुर
- संतानगोपाल स्तोत्रम् – पुनरुत्थान ट्रस्ट, अहमदाबाद
- मधुराष्टकम् – श्री किरीट भाईजी, डायमडबुक प्रा.लि.
- मधुराष्टकम् – स्वामी तेजोमयानन्द, सेन्ट्रल चिन्मय मिशन ट्रस्ट
- श्री गोविन्द दामोदर स्तोत्रम् – श्री प्रदीप झा, कृष्णदास अकादमी, वाराणसी

Children's University

Gandhinagar

Faculty of Arts

Master of Arts

Syllabus for

Sanskrit (CBCS Programme)

Semester – 4

Effective from June 2020

SEMESTER-4

Subject Code	Subject Name	Evaluation Components				Total
		EXTERNAL		INTERNAL		
		PASSING MARKS	OUT OF MARKS	PASSING MARKS	OUT OF MARKS	
MASKC-401	गर्भविकास प्रक्रिया – २	20	50	20	50	40/100
MASKC-402	बालचरितम्	20	50	20	50	40/100
MASKC-403	याज्ञवल्क्यस्मृति: (नियतांशः)	20	50	20	50	40/100
	Total	60	150	60	150	120/300

Subject Group Name: Elective Course

Subject Code	Subject Name	Evaluation Components				Total
		EXTERNAL		INTERNAL		
		PASSING MARKS	OUT OF MARKS	PASSING MARKS	OUT OF MARKS	
<u>MASKE-411</u>	<u>रघुवंशम् - द्वितीयः सर्गः</u>	20	50	20	50	40/100
	Grand Total	20	50	20	50	40/100

Subject Group Name: Foundation Course

Subject Code	Subject Name	Evaluation Components				Total
		EXTERNAL		INTERNAL		
		PASSING MARKS	OUT OF MARKS	PASSING MARKS	OUT OF MARKS	
MASKF-421	<u>Dissertation</u>	40	100	-	-	40/100
	Grand Total	40	100			40/100

CORE-401

Course: M.A.

Code: MASKC401

Paper Name: Garbh Vikas-2(Ashtanghridayam-Sharirsthanam)

Course Objectives	<ul style="list-style-type: none">- To know about ancient Ayurved system related to progeny IN Ashtanga Hridaya- To acquire Sharir Prakaran about preparation of Progeny
Course Outcomes	<ul style="list-style-type: none">- Students will be able to know the progeny science- Students will know the value of Ayurved science of Progeny and awareness

Type	Paper Code	Paper Name	Units	
CORE	MASKC401	Garbh Vikas-2(Ashtanghridayam-Sharirsthanam)	1.	अष्टांग हृदय- उत्तरस्थान नियतांश (अध्याय-२)
			2.	अष्टांग हृदय – सूत्रस्थान (अध्याय-१- नियतांश)
			3.	अष्टांग हृदय – सूत्रस्थान (अध्याय-२ - नियतांश)
			4.	अष्टांग हृदय – सूत्रस्थान (अध्याय-३- नियतांश)

संदर्भग्रन्थः

अष्टांग-हृदयम् – अनुवादक : विजयशंकर मुनशी, प्रकाशक : सस्तु साहित्य कार्यालय

अष्टांग-हृदयम् – डॉ. ब्रह्मानंद त्रिपाठी, चौखम्भा संस्कृत प्रतिष्ठान, वाराणसी

अष्टांग-हृदयम् – प्रो. के.आर.श्रीनाथ मुर्ति, चौखम्भा क्रिश्चदास एकेडेमि, वाराणसी

अजन्मा शिशु कि अन्तर्यात्रा, प्रकाशक : चिल्ड्रन्स युनिवर्सिटी, वाराणसी

गर्भध्यान-गर्भसंवाद , प्रकाशक : चिल्ड्रन्स युनिवर्सिटी, गांधीनगर

Course: M.A.

Code: MASKC-402

Paper Name: Balcharitam

Course Objectives	<ul style="list-style-type: none">To educate students about child-centered theatreEducating children on Lord Krishna's childhood bravery.Students learn about the Indian concept of motherhood and parental sacrifice.
Course Outcomes	<ul style="list-style-type: none">Students study Bhasa's child-centered drama.Students discover Lord Krishna's childhood bravery.Students learn about Indian motherhood and Parental Care.

Type	Paper Code	Paper Name	Units	
CORE	MASKC-402	बालचरितम्	1.	भास नाट्य-साहित्य परिचय
			2.	बालचरितम्-अंक १ एवं २
			3.	बालचरितम्-अंक ३ एवं ४
			4.	बालचरितम्-अंक ५

➤ संदर्भग्रन्थः

- बालचरितम् – व्याख्याकार :- श्री पं. रामजीमिश्रः, चौखम्भा विद्याभवन, वाराणसी
- भास के नाटक – पं. चन्द्रशेखर उपाध्याय, नाग पब्लिकेशन
- Thirteen Plays of Bhasa : A.C.Woolner & Lakshman Sarup, Publisher: Motilal banarasi das, Mumbai
- बालचरितम्, डॉ. गंगासागर राय, चौखम्भा संस्कृत संस्थान, वाराणसी

CORE-403

Course: M.A.

Code: MASKC403

Paper Name: Yajyavalkya Smruti

Course Objectives	Understanding the historical and cultural context: Students should grasp the historical background of the "Yagnavalkya Smruti" and its significance in the broader context of ancient Indian culture, law, and philosophy.
Course Outcomes	Knowledge of legal principles: Explore the legal aspects and principles outlined in the "Yagnavalkya Smruti." Gain insights into ancient Hindu jurisprudence, including topics related to family law, property, contracts, and crimes.

Type	Paper Code	Paper Name	Units	
CORE	MASKC403	याज्ञवल्क्यस्मृतिः (नियतांशः)	1.	धर्मशास्त्र का उद्गम एवं विकास
			2.	याज्ञवल्क्य स्मृति परिचय
			3.	व्यवहार अध्याय – साधारण व्यवहार प्रकरण-१
			4.	व्यवहार अध्याय – असाधारण व्यवहार प्रकरण-२

➤ संदर्भग्रन्थः

- याज्ञवल्क्यस्मृतिः - डॉ.गंगासागर राय, चौखम्बा संस्कृत प्रतिष्ठान, वाराणसी
- याज्ञवल्क्यस्मृतिः - पं. थानेश्वरचंद्र उप्रेतीः, परिमल पब्लिकेशन
- याज्ञवल्क्यस्मृतिः - डॉ. शिवदीपक शर्मा, भारतीय विद्या संस्थान, वाराणसी

ELECTIVE- MASKE-411

Course: M.A.

Code: MASKE-411

Paper Name : Raghubansham Sarg-2

Course Objectives	To educate students concerning kalidas's great epic Students know the concept of DHENU SEVA
Course Outcomes	This book's knowledge bring service oriented filling among the students

Type	Paper Code	Paper Name	Units	
ELECTIVE	MASKE411	रघुवंशम् (सर्ग-२) (नियतांशः)	1.	कालिदास-जीवन एवम् कवन
			2.	रघुवंशम् – परिचय
			3.	सर्ग-२ (श्लोक १ तः ३०) अनुवाद विवरण
			4.	सर्ग-२ (श्लोक ३१ तः ७५) अनुवाद विवरण

संदर्भग्रन्थ :

रघुवंशम् – डॉ.श्रीकृष्णमणि त्रिपाठी, चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी

रघुवंशम् – मोतीलाल बनारसी दास

रघुवंशम् – इन्द्र विद्यावाचस्पति, प्रकाशक : राजपाल एन्ड सन्स

FOUNDATION - 421

Course: M.A.

Code: MASKF-421

Paper Name: Dissertation

Course Objectives	<ul style="list-style-type: none">• To educate students concerning research and research methodology• To investigate child-centered research topics in the present era
Course Outcomes	<ul style="list-style-type: none">• Students gain knowledge about research and research methods.• Students learn to identify child-centered research topics in the present day.